

Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Kladno, Vašatova 1438

Vašatova 1438, 272 01 Kladno

Identifikátor školy : 600 044 271

Termín konání inspekce: 6. – 9. leden 2004

Čj.:	c4-1035/04-2161
Signatura:	ob3cx111

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v předmětech český jazyk (v prvním až devátém ročníku), matematika, hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova (všechny předměty pouze v prvním až pátém ročníku), prvouka, přírodověda, vlastivěda, přírodopis a zeměpis včetně oblasti výchovného poradenství vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004,
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole v předmětech český jazyk (v prvním až devátém ročníku), matematika, hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova (všechny předměty pouze v prvním až pátém ročníku), prvouka, přírodověda, vlastivěda, přírodopis a zeměpis vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004,
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk (v prvním až devátém ročníku), matematika, hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova (všechny předměty pouze v prvním až pátém ročníku), prvouka, přírodověda, vlastivěda, přírodopis a zeměpis vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004,
- ❖ využívání finančních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu ve smyslu ustanovení § 8 odstavce 2 zákona č. 564/1990 Sb.; kontrolovaným obdobím je rok 2002.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Kladno, Vašatova 1438, se nachází se v centru města. Její součástí jsou školní družina a školní jídelna, resp. pouze výdejna. Školu navštěvovali ke dni inspekce 323 žáci, umístění ve 14 třídách, což znamená průměrně 23 žáci ve třídě. Vzdělávání a výchovu zajišťují v současné době 23 pedagogičtí pracovníci včetně tří vychovatelek školní družiny. Vyučuje se podle vzdělávacího programu Obecná škola. Od 1. ledna 1995 je škola příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je Statutární město Kladno.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

V sedmi třídách prvního stupně a sedmi třídách druhého stupně vyučuje celkem 20 učitelek, dvě z nich (v inspekci sledovaných předmětech pouze jedna - učitelka zeměpisu) nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, neboť mají středoškolské vzdělání. Délka pedagogické praxe je rozdílná - nejméně čtyři měsíce, nejvíce 44 roky. Z hlediska věkové skladby není složení pedagogického sboru optimální, neboť pouze tři učitelky mají praxi kratší deseti let, naopak sedm vyučuje 40 a více let; zcela chybí muži. Ředitelka je kvalifikována pro výuku ve středních školách. Úvazky v maximální možné míře respektují aprobaci pedagogických pracovníků. Výchovným poradenstvím je ve škole pověřena jedna vyučující, jež má vzdělání požadované pro učitelství základní školy a absolvovala příslušné kvalifikační studium výchovného poradenství. Tuto funkci vykonává již více než 30 let.

Organizační struktura školy a zajištění provozu jsou dobře a podrobně zpracovány v písemné podobě zejména v Organizačním řádu, platném od 31. srpna 2003. Jmenovaný dokument vypovídá o organizaci a vedení školy včetně jasně stanovených kompetencí, činnostech

administrativního a správního charakteru apod.; dalšími organizačními záležitostmi se zabývají Provozní řád školy a Řád školy. Kompetence vedoucích pracovníků, písemně zpracované ve dvou dokumentech (Kompetence ředitelky školy, Kompetence zástupkyně ředitelky školy), jsou rozděleny; ředitelka školy zodpovídá především za ekonomickou oblast (ekonomickými záležitostmi provozu školy se zabývá ekonomka školy), styk s veřejností a se zřizovatelem, její zástupkyně za oblast pedagogickou. Další pravomoci jsou delegovány na vedoucí metodických orgánů (metodické sdružení učitelek prvního stupně a dvě předmětové komise – humanitní a přírodovědná), výchovnou poradkyni a vedoucí vychovatelku. Informace jednotlivým pracovníkům jsou operativně předávány individuálními konzultacemi, na nástěnce ve sborovně (zejména formou ročního a měsíčního plánu), na provozních poradách a pedagogických radách, jež se konají pětkrát v průběhu školního roku. Předmětová komise humanitních věd, složená z vyučujících jazyků a společenskovědních předmětů, pracuje dle svého plánu práce. Její činnost je zaměřována převážně na předávání informací o vzdělávacích akcích, organizaci soutěží, koordinaci časově-tematických plánů atd.; postrádá více metodické činnosti, např. vzájemné hospitace apod. Ročními plány práce se řídí i další dva metodické orgány. Vedení školy práci metodických orgánů sleduje. Pozitivem je vzájemná informovanost vyučujících o žácích se specifickými poruchami učení a chování - první provozní porada dne 4. září 2004 se mj. týkala individuálních vzdělávacích plánů žáků se specifickými poruchami učení.

Vedení pedagogického sboru je jednodušší vzhledem k velikosti pedagogického sboru, jeho zkušenosti (jen dvě učitelky vyučují prvním, resp. druhým rokem) a zmíněné odborné a pedagogické způsobilosti vyučujících. Začínající a nekvalifikované učitelky spolupracují se zkušenými kolegyněmi, ředitelka školy (v její kompetenci je péče o začínající a nekvalifikované) se snaží především svou hospitační činností tento jejich handicap eliminovat. Kontrolní činnost dvoučlenného vedení školy se řídí ročním plánem (Plán hospitační a kontrolní činnosti), jenž stanovuje konkrétní hospitační a kontrolní úkoly v jednotlivých měsících. V loňském školním roce, tj. 2002/2003, vykonaly obě vedoucí pracovnice 40 hospitací, tedy průměrně dvě hospitace u každého pracovníka. Hospitační záznamy jsou vedeny na jednotných formulářích, z nichž vyplývají jak následný rozbor hodiny, tak závěry včetně přijatých opatření. Dlouhodobá koncepce rozvoje školy byla naplněna především v oblasti materiální (viz další část zprávy), v oblasti plánování personálního zajištění výchovy a vzdělávání není v případě konkrétních podmínek města a regionu situace jednoduchá. Učitelky se zúčastňují kurzů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, jež organizuje především Pedagogické centrum střední Čechy (pobočka Rakovník). Ve školním roce 2002/2003 absolvovaly celkem 45 akcí (včetně letních kurzů), v prvním pololetí letošního školního roku zatím 24. V oblasti tzv. počítačové gramotnosti bylo proškolen celkem sedm učitelek, další dvě absolvují vyšší stupeň. Výpočetní techniku ve škole učitelky používají. Velmi dobře je zajištěna oblast nápravy specifických poruch učení - pět pedagogických pracovníků získalo kvalifikaci v této problematice.

Hodnocení pracovníků školy má motivační vliv na kvalitu jejich práce (projednávání osobního ohodnocení, vyhodnocování výsledků výchovy a vzdělávání apod.), kritéria jsou zpracována v písemné podobě (Kritéria pro osobní příplatky a odměny 2002/2003). Hodnocení probíhá konkrétně při hospitační činnosti, obecně na pedagogických radách. Sebehodnocení pracovníků zatím není využíváno.

Personální podmínky jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ

A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Budova školy z přelomu 19. a 20. století se nachází v centru města, v nedávných letech prodělala postupnou generální rekonstrukci včetně postavení sportovní haly. Vzhledem k nárůstu žáků (v porovnání s rokem 1992 se počet žáků zdvojnásobil) a stejnému počtu tříd a učeben (14 tříd prvního až devátého ročníku, 14 učeben) jsou prostorové podmínky stísněné a provoz školy omezují; např. školní družina nemá vlastní prostory apod. Některé z učeben fungují jako odborné pracovny pro výuku určitého předmětu (matematiky) nebo skupiny předmětů (fyziky a chemie, přírodopisu a zeměpisu). Do výčtu odborných pracoven patří ještě počítačová učebna. Učitelky mají k dispozici pouze tři kabinety – prvního stupně, přírodopisu a zeměpisu, fyziky a chemie. Jedna místnost je vyčleněna jako žákovská a učitelská knihovna současně. Další prostory (především hřiště pro výuku tělesné výchovy na jaře a na podzim a pro činnost školní družiny) nejsou k dispozici. Učebny jsou opatřené novým standardním žákovským nábytkem; jeho výměna probíhá průběžně. Výuka probíhala v estetickém a čistém prostředí učeben s větším či menším zastoupením nástěnných, trojrozměrných i jiných pomůcek (např. akvárií či vycpanin v pracovně přírodopisu). V učebnách prvních a druhých tříd se nacházejí relaxační koberce, všude jsou umístěny pomůcky a žákovské práce. Pro 29 žáků pátého postupného ročníku je učebna velmi malá, jejich pohyb po třídě je tak omezen. Vynikající podmínky (pouze však v zimním období) má tělesná výchova díky nové sportovní hale. Instalací uzamykatelných moderních šatních skříněk pro žáky se výrazně zlepšilo prostředí. Estetický vzhled školy byl umocněn nádhernou vánoční výzdobou celé budovy.

Žáci všech ročníků obdrželi kompletní učebnicovou výbavu k výuce povinných předmětů; využívají se různé řady učebnic od více nakladatelství, snahou je používat především ucelenou řadu. Kritérii jejich volby jsou návaznost a co největší soulad s učebními osnovami. Tradiční pomůcky (nástěnné, trojrozměrné, víceúčelové soubory a sady, encyklopedické a jiné publikace) jsou průběžně a systematicky doplňovány, případně nahrazovány modernějšími verzemi; jejich zastoupení v inventářích učeben a kabinetů je standardní. Disponibilní didaktická technika, zejména audiovizuální a informační, představuje významnou podporu výchovně-vzdělávacímu procesu; její výčet i plánovaná inovace dokládají koncepčnost v jejím pořizování a těsnou spolupráci vedení školy s metodickými orgány i se zřizovatelem. V rámci programu Internet do škol byla vybavena počítačová pracovna 10 + 1 ks PC. Dalších šest starších počítačů je umístěno v učebně matematiky. Dva počítače tvoří součást inventáře učeben prvního stupně a jsou využívány školní družinou, resp. slouží k nápravě specifických poruch učení. Odpovídající vybavení informační technikou včetně příslušenství se nachází také v kancelářích školy. Taktéž šest televizorů s videorekordérem rozmístěných v učebnách obou stupňů, 14 ks radiomagnetofonů, šest diaprojektorů a dva zpětné projektorů svědčí o cíleném a plánovitěm doplňování a zkvalitňování materiálního zázemí vedením školy. V návaznosti na instalovanou techniku slouží vyučujícím videotéka vzdělávacích a populárně-naučných pořadů pro žáky, standardně jsou zastoupeny i výukové PC programy na CD-ROM, jejichž licence škola vlastní a další průběžně doobjednává. I zde je patrná funkčnost systému plánování v oblasti materiálových zdrojů. Velmi dobře lze hodnotit vybavení speciálními pomůckami pro integrované žáky včetně speciálních učebnic a dalších didaktických pomůcek. Materiální podmínky jsou výrazně lepší než prostorové.

Škola pořádá pro veřejnost kurzy cizích jazyků, pronajímá tělocvičnu i některé učebny k soukromé výuce jazyků a poskytuje sál jiným školám k pořádání kulturních akcí.

Materiálně-technické podmínky jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Obecná škola, čj. 12 035/97-20. Celkový týdenní počet hodin minimální dotace povinných předmětů je v šestém až devátém ročníku rozšířen o volitelné a nepovinné předměty, v osmém a devátém ročníku pak ještě o jednu hodinu disponibilní dotace, tj. 31. hodinu v týdenním učebním plánu. Mezi volitelné a nepovinné předměty patří literární výchova, dramatická výchova, konverzace v anglickém jazyku, matematická praktika, informatika, pohybová výchova a sborový zpěv; tomuto předmětu se vyučuje převážně na prvním stupni. Projekt Úvod do světa práce (10 hodin roční dotace v každém třídě druhého stupně) je realizován převážně formou exkurzí či v rámci projektového vyučování. Projektové vyučování je rozšířené – je věnováno jak tématům globálním (např. aktuální téma Vánoce v různých zemích světa), tak regionálním (Hornictví na Kladensku). Celkový týdenní počet hodin vzdělávacího programu odpovídá učebnímu plánu realizovaného vzdělávacího programu, navíc je ještě obohacen o systém zájmových kroužků. Rovněž náprava specifických poruch učení, zmiňovaná též v kapitole Výchovné poradenství, je zařazena do učebního plánu školy. Pro 32 integrované žáky se specifickými poruchami učení jsou vypracovány neformální a funkční individuální výchovně-vzdělávací plány. Na jejich tvorbě se podílejí třídní učitelé, vyučující českého jazyka a obou cizích jazyků v úzké spolupráci s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Kladně. Jsou konzultovány s výchovnou poradkyní a vedením školy. Během výkonu inspekce bylo zjištěno, že individuální výchovně-vzdělávací plány většina vyučujících dodržuje. Výsledky vzdělávání procesu u jednotlivých integrovaných žáků jsou průběžně hodnoceny. O průběhu a výsledcích speciálně-pedagogické péče jsou rodiče informováni.

Učební plán souhlasí s učebním plánem vzdělávacího programu Obecná škola.

Zápisy v třídních knihách zachycují průběh vzdělávání. Jejich kontrolou bylo zjištěno nedodržení učebních osnov ve třídě II. A ve školním roce 2002/2003 - ve 3., 4., 6., 10., 11. 12., 13., 14., 20., 22., 23., 27., 29., 30., 35. a 39. týdnu bylo vyučováno učivo vyšších ročníků: notová osnova, houslový klíč, stupnice C-Dur, druhy not, životopisy hudebních skladatelů B. Smetany a A. Dvořáka. V třídních knihách školního roku 2002/2003 se ojediněle (v osmých a devátých třídách), ale i poměrně často (v sedmých třídách) vyskytují zápisy nevypovídající zřetelně o plnění učebních osnov (Opakování, Test, Písemná práce aj.).

Kontrolovaná dokumentace zachycuje průběh vzdělávání. Výuka v předmětu hudební výchova ve školním roce 2002/2003 neprobíhala v souladu s osnovami vzdělávacího programu Obecná škola, kontrola naplňování učebních osnov není zcela účinná.

Rozvrh hodin včetně délky přestávek respektuje psychohygienická hlediska. Ve třídách prvního stupně se českému jazyku a matematice vyučuje vesměs v prvních dvou hodinách. Také ve vyšších ročnících se aktuální rozvrh hodin snaží respektovat zmíněná hlediska - např. jen čtyři hodiny českého jazyka (včetně volitelných předmětů literární a dramatická výchova) z celkových 35 se vyučují pátou hodinu, jedna hodina dramatické výchovy šestou. K drobným nedostatkům patří řazení výuky u předmětu s dvouhodinovou dotací do dvou po sobě následujících dnů - zeměpis ve třídách VI. B, VIII. A, IX. A, přírodopis ve třídě VI. A). Nově vypracovaný Řád školy, schválený pedagogickou radou, obsahuje práva dítěte. Provozní řady odborných pracoven jsou vypracovány. Základem informačního systému vůči zákonným zástupcům jsou především třídní schůzky, konané třikrát v roce, zápisy do žákovských knížek nebo notýsků žáků, konzultační hodiny pro rodiče či osobní jednání učitelů s rodiči.

Organizace výchovné a vzdělávací činnosti je velmi dobrá.

Výchovná poradkyně zastává tuto funkci více než třicet let, v roce 1976 absolvovala příslušné kvalifikační studium. V současné době má sníženou míru vyučovací povinnosti o tři hodiny týdně, což je v souladu s příslušným nařízením vlády. Její činnost probíhá plánovitě a systematicky. Zahrnuje dobře fungující informační systém směrem k žákům i rodičům, koordinovanou informační činnost vyučujících a poskytování metodické pomoci učitelům. Vycházejícím žákům i jejich rodičům zajišťuje velmi dobrý informační servis zaměřený na profesní orientaci po ukončení základní školní docházky. Mezi další oblasti výchovné poradkyně patří vedení přehledné evidence integrovaných dětí včetně příslušné podkladové dokumentace a sledování dodržování termínů kontrolních vyšetření u odborníků. V současné době jsou odborná vyšetření dvou žáků šestého ročníků, které škola vykazuje, neplatná. Vzhledem k vysokému počtu integrovaných žáků (celkem 32) zajišťuje speciálně-pedagogickou péči dalších pět pedagogických pracovníků, z nichž jedna je odborně způsobilá v oboru speciální pedagogiky a další čtyři byly proškoleny v tomto oboru Pedagogicko-psychologickou poradnou v Kladně. Speciálně-pedagogická péče je realizována v pěti skupinách formou nepovinných předmětů dvě hodiny týdně. Takovýto rozsah poskytované péče je ve většině případů v souladu s doporučením v odborných posudcích. Při řešení výchovných problémů i při jejich prevenci spolupracuje výchovná poradkyně s vedením školy i s rodiči. Případné výchovné problémy jsou okamžitě řešeny a je zjednána adekvátní náprava, což je jedním z důvodů poměrně slušného jednání žáků; to mj. dokládá i nízký počet kázeňských opatření - devět žáků klasifikovaných v každém pololetí školního roku 2002/2003 z chování stupněm uspokojivý a jen jeden žák na konci školního roku stupněm neuspokojivý. Výchovná poradkyně spolupracuje s metodikem prevence sociálně-patologických jevů, jehož činnost je plánovitá, jednotlivé plánované oblasti jsou plněny a průběžně vyhodnocovány.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyku v prvním až devátém ročníku

Celkem 12 hospitací u osmi vyučujících proběhlo ve všech ročnících s výjimkou prvního, sledovány byly všechny složky předmětu, tj. mluvnice, literatura i sloh. Plánování a příprava učitelek vycházely z časově-tematických plánů, cíl výuky korespondoval s učebními osnovami, nové téma nebylo vyučováno izolovaně, nýbrž vždy v návaznosti na předcházející. Žáci se specifickými poruchami učení byli ve výuce zohledňováni.

Českému jazyku vyučuje v prvním až pátém ročníku sedm učitelek, v šestém až devátém ročníku tři - všechny jsou odborně i pedagogicky způsobilé k výuce předmětu. Věcná a odborná správnost výuky byla samozřejmostí.

Materiální podporu výuky lze hodnotit jako dobrou. Vyučování ve třídách prvního stupně probíhalo v kmenových učebnách, jež zaujaly svou výzdobou, estetickým vzhledem (obrazy, práce žáků apod.) a vybavením (vesměs nový nábytek, záclony, koberec, nástěnné tabule). Totéž lze konstatovat i o třídách druhého stupně, přestože odborná pracovníka českého jazyka chybí. Ve třídách druhého stupně, v nichž se český jazyk vyučuje, jsou k dispozici informační zdroje (např. Pravidla českého pravopisu, slovníky a další pomocná literatura), avšak pouze v omezeném množství – např. jen sedm ks pravidel v hodině mluvnice v osmém ročníku. Učitelky používaly tyto informační zdroje, v jedné hodině bylo ještě využito video, dvakrát magnetofon. Ani jednou se však neworkovalo s počítači či zpětným projektoem; naopak, běžné didaktické pomůcky, jakými jsou učebnice, sešity, pracovní texty, kartičky, ukázky literatury apod., byly používány permanentně.

Skupinová práce (ne vždy efektivní) a činnost dvojic byly v rovnováze s frontální výukou, několikrát se vyskytlo problémové vyučování. Aktivní samostatnou práci žáků se vyznačovala

nejvíce hodina slohu ve třídě VI. A, hodina literární výchovy ve druhé šesté třídě zaujala komplexním pojetím a duchem obecné školy, rovněž tak hodina čtení a psaní ve II. A (čtení, psaní, recitace, zpěv). Mezipředmětové vztahy se nejvýrazněji projevily v hodině slohu ve čtvrtém ročníku – téma Dopis bylo vhodně propojováno s učivem mluvnice a literatury. Grafické úpravě sešitů není vždy věnována dostatečná pozornost. Psychohygienické zásady byly většinou dodržovány – třídy byly dobře osvětlené, avšak málo větrané. Děti relaxovaly v průběhu vyučování (především na prvním stupni), ve většině hodin ale chyběla důslednější kontrola správného držení těla dětí při psaní. Práce s žáky se specifickými poruchami učení byla viditelná.

Motivace byla zřetelná ve všech hodinách - vzdělávací cíl byl sdělen, byť jen stručně. Zajímavou úvodní motivací začala hodina ve třídě VI. A – pantomimou dětí, jež mj. ukázala též úroveň dramatické výchovy. Průběžné pochvaly a povzbuzení se též vyskytovaly. Motivující jsou i častá projektová vyučování, návštěvy pražských i kladenských divadel, příprava a realizace vlastních kulturní pořadů (např. vánoční zpívání) apod.

Interakce učitel-žák měla velmi dobrou úroveň zvláště v těch hodinách, v nichž byl poskytnut žákům prostor k vlastnímu projevu. Atmosféra při vyučování byla přátelská, osobnost dítěte byla respektována. Komunikativní dovednosti žáků měly různorodou kvalitu – nejlepší ve třídách VI. A a IX. A. V některých případech způsob komunikace ze strany učitelek, tj. položení zjišťovací otázky, nedával žákům větší prostor k vyjádření svých názorů. Ne vždy používaly učitelky spisovnou češtinu, samy pak žákům obecnou češtinu tolerovaly.

Hodnocení známkami se objevilo v několika hodinách, výrazně převažovala slovní pochvala. Kontrola 25 žákovských knížek ukázala, že v předmětu český jazyk většinou existuje dostatek známek (nejvíce 28), ve třech případech však počet zapsaných známek byl nízký – nejméně šest. Převažoval klasifikace mluvnice, známky z literatury a slohu byly zastoupeny v menší míře. Žáci se specifickými poruchami učení jsou v hodnocení zohledňováni. Snaha po maximálním využití vyučovací jednotky vedla v několika hodinách k předimenzování různými činnostmi, což v závěru hodiny vedlo k časové tísní a jisté improvizaci ze strany vyučujících, takže závěrečné zhodnocení práce bylo buď velmi stručné, nebo zcela chybělo. Sebehodnocení vlastní činnosti žáky samotnými se neobjevilo ani v jedné hodině.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk měly dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech matematika (v prvním až pátém ročníku), prvouka, přírodověda a vlastivěda

Celkem bylo hospitováno v devíti hodinách u šesti vyučujících s dlouhodobou pedagogickou zkušeností. Tato skutečnost vesměs pozitivně ovlivnila strukturu a organizaci výuky. Bezprostřední příprava na výuku byla velmi dobrá. Vzdělávací cíle odpovídaly úrovni žáků. Dlouhodobé plánování výuky v předložených časově-tematických plánech je u většiny vyučujících formální, učivo jednotlivých ročníků na sebe vzájemně nenavazuje, plánování je podřízeno obsahu učebnic, zvláště v matematice.

Estetická úroveň učeben a vkusná výzdoba s umístěním řady pomůcek byly pro výuku podnětné. Žáci měli k dispozici materiály aktualizující probírané učivo (nástěnné přehledy učiva, obrazový materiál, mapy, kartičky apod.), které většina vyučujících v hodinách vhodně uplatňovala. Na výuku měly učitelky vždy přehledně připravené zápisy na tabuli. Ve vyšších ročnících bylo vyučování v některých hodinách založeno jen na frontálních aktivitách, v malé míře bylo zařazeno skupinové vyučování. Tempo výuky bylo přiměřené, pomalejší žáci měli prostor pro dokončení úkolů. Většina hospitovaných hodin svou skladbou splňovala

požadavky na psychohygienu výuky. Zvláště v nižších ročnících byly jednotlivé činnosti pestré s využitím relaxačních koberečů.

Při výkladu volila většina vyučujících vhodný metodický postup, nové učivo vycházelo z předchozích praktických poznatků žáků. Při výkladu v jedné hodině prvouky v prvním ročníku a v jedné hodině přírodovědy v pátém ročníku učitelky vhodně a účelně zařadily praktické činnosti, které vedly žáky k novým poznatkům. Pozitivní motivační funkci mělo vhodné zařazení písniček, hádanek, soutěží či tanečků většinou vyučujících. Motivující, taktní a povzbuzující bylo slovní hodnocení výkonu žáků. Ve všech vyučovacích hodinách panovala příjemná pracovní atmosféra. Zejména v prvním a druhém ročníku byl patrný vřelý a blízký vztah učitelek k dětem. V některých hodinách docházelo ke sdružování předmětů (hudební výchova a prvouka, psaní a hudební výchova apod.). Nedostatky v akceptování pravidel komunikace se vyskytovaly velmi ojediněle. Učitelky důsledně vedly žáky k rozvoji komunikativních dovedností, pouze u některých z nich byly tolerovány jednoslovné odpovědi.

Hodnocení žáků v hodinách bylo objektivní. Četnost klasifikace je postačující, klasifikace slovního a písemného projevu je dle záznamů v notýscích a žákovských knížkách většinou vyvážená. Vzájemné hodnocení žáků ani sebehodnocení vyučující neuplatňovaly.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech byly hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech výtvarná, hudební a tělesná výchova v prvním až pátém ročníku

Celkem bylo hospitováno v sedmi vyučovacích hodinách u čtyř vyučujících. Úroveň řízení výuky, zvláště hudební výchovy, byla odlišná i přes fakt, že všechny vyučující jsou odborně a pedagogicky způsobilé a s dlouholetou praxí. Všechny učitelky měly vypracovány časově-tematické plány. V hudební a výtvarné výchově byly ve většině případů formální, velmi často chyběly sledované úkoly, které nebyly rozpracovány do časových úseků. Učitelky se více soustředily na téma než na stanovení konkrétních úkolů. Tato skutečnost je patrná i v zápisech v třídních knihách.

Tělesná výchova probíhala v nové sportovní hale dobře vybavené funkčním nářadím a náčiním. Ostatní předměty byly vyučovány v hezky vyzdobených kmenových učebnách s dostatkem výtvarného materiálu a rytmických hudebních nástrojů, k nimž měli žáci volný přístup. S výjimkou jedné hodiny hudební výchovy zvyšovala materiální podpora výuky zájem žáků o učivo. Jedna kmenová učebna je zařízena jako pracovna hudební výchovy.

Učitelky volily vhodné metodické postupy. Rozmanité členění hodin a využívání praktických poznatků žáků při vlastních činnostech bylo motivující. Většina žáků během hodiny aktivně pracovala, o nové poznatky jevila zájem. Kromě jedné vyučovací hodiny výtvarné výchovy byl dán žákům prostor pro rozvoj fantazie a jejich tvořivosti, děti pracovaly s chutí a velkým zájmem. Hodina tělesné výchovy byla velmi dobře členěna, žáci okamžitě reagovali na pokyny učitelky. Byli systematicky vedeni k upevnování potřebných návyků. Ve všech hodinách výtvarné výchovy byla zvolena žákům blízká a známá témata. Ve většině hodin hudební výchovy byla činnost dětí motivována hrou na tělo, rytmickými hudebními nástroji, pohybovým vyjádřením hudby.

Ve třídách panovala klidná, tvůrčí atmosféra. Během vyučování měly děti možnost komunikovat s vyučujícími, v tělesné výchově i navzájem mezi sebou.

Žáci byli hodnoceni v průběhu výuky, učitelky je hodnotily s taktem, hodnocení bylo povzbuzující pro jejich další práci. Analýza výsledků vzdělávání odpovídá specifické výchovných

předmětů. Ve výtvarné výchově probíhalo společné hodnocení výtvarných prací, v tělesné a hudební výchově hodnotily učitelky žáky průběžně během výuky. Dle zápisů v notýscích a žákovských knížkách je patrné, že četnost klasifikace je ve všech výchovných předmětech postačující a zohledňuje výchovný charakter předmětu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech s převahou výchovného zaměření byly na základě zjištěných skutečností hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech zeměpis a přírodopis

Hospitováno bylo v sedmi hodinách (třikrát zeměpis, čtyřikrát přírodopis). Ze tří učitelek jmenovaných předmětů jsou dvě odborně a pedagogicky způsobilé, jedna (zabezpečuje výuku zeměpisu v VII. třídě) je nekvalifikovaná. Nepříznivé klimatické podmínky v době konání inspekce znemožnily navštívit naplánovanou hodinu zeměpisu u vyučující VII. třídy.

Všechny vyučovací jednotky splňovaly požadavek stran zajištění návaznosti předkládaného učiva na předcházející tematický celek i přiměřenosti deklarovaných cílů výuky vzhledem k aktuálním dispozicím žáků. Bezprostřední příprava vyučujících na vyučovací jednotku byla zodpovědná, s akcentem na zajištění názornosti výuky.

Výuka obou předmětů probíhá, až na výjimky, v odborné pracovně přírodopisu (kmenová učebna třídy VI. B), na kterou bezprostředně navazuje kabinet s roztřídným a přehledně srovnaným přírodopisným a zeměpisným inventářem. Upravenost a čistota učebny, expozice velkého počtu nástěnných souborů a map, modelů, vzorků sbírek minerálů či vycpanin i přítomnost didaktické techniky (TV s videorekordérem, diaprojektor) vytvářejí výrazně podnětné prostředí k výuce. Aktivním využitím škály pomůcek, mj. vzorků přírodnin, atlasů, obrazových a jiných nakopírovaných materiálů, učebnic i tabule, byla ve většině hodin dodržena zásada názornosti. Celkem třikrát zařadila učitelka efektivně videosekvenci, v jednom případě projekci diasmímků.

Při organizování výuky učitelky vycházely ze standardního způsobu členění vyučovací jednotky. Úvodní část hodiny věnovaly zpravidla frontálnímu zopakování staršího učiva (včetně případného ověření vědomostí žáků). Navazující výklad nové látky, provedený převážně metodou řízeného rozhovoru, se vyznačoval výraznou participací žáků při vyvozování pojmů. Dostatečný prostor učitelky vyhradily následnému procvičování a upevňování učiva. Opakovaně byly využity prvky individuální výuky (samostatné řešení úkolů, vyhledávání informací, zjišťování a porovnávání). Pouze v jedné hodině zvolila vyučující skupinovou činnost žáků. Zaznamenaný byl diferencovaný přístup k žákům (informace navíc pro „studenty“). Psychohygienu výuky učitelky respektovaly, zjištěné drobnější nedostatky se týkaly relaxačních prvků, které nezřídka absentovaly.

V úvodu vyučovací jednotky byli žáci nejčastěji motivováni oznámením cílů hodiny. Zájem o předmět učitelky průběžně udržovaly pochvalami, častým a účelným využitím místních podmínek i zkušeností žáků. Výrazně stimulačně působily taktéž nejrůznější zajímavosti podané vyučujícími i samotnými žáky. Menšinově učitelky zařazovaly problémové otázky nebo mezipředmětové vazby. Nevyužita zůstala práce s chybou.

K základním atributům interakce a komunikace mezi vyučujícími a žáky patřily partnerský vztah, vzájemné respektování a vstřícnost, výchova k toleranci. Oboustranná akceptace dohodnutých pravidel komunikace byla samozřejmostí. Učitelky poskytovaly žákům dostatečný prostor k vyjádření názoru, občas se však spokojily s heslovitými odpověďmi. Vysokou fundovaností se vyznačoval projev učitelky s dlouholetou praxí.

Namátkovou kontrolou žákovských knížek byla zjištěna dostatečná četnost známek (rozpětí od tří do deseti) s vypovídajícím zápisem o obsahu zkoušeného učiva. Vyučující uplatňují princip pozitivního hodnocení výkonů žáků. Registrováno bylo ústní i písemné ověřování vědomostí. K výrazným nedostatkům patřila absence závěrečného zhodnocení činnosti žáků včetně nevyužití jejich vzájemného hodnocení či sebehodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledované skupině předmětů byly velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Výsledky vzdělávání se zjišťují standardním způsobem - zejména různými prověrkami a písemnými pracemi. Ve školním roce 2002/2003 byly poprvé zadány v obou třídách sedmého ročníku testy KALIBRO. Testovány byly předměty český jazyk a matematika. Úspěšnější byli žáci v českém jazyku, v němž dosáhli celostátního průměru (průměr obou tříd - 61,4 %, celostátní 61,7 %), méně úspěšní byli v matematice (průměr obou tříd - 34,6 %, celostátní 40,6 %).

Průběh vzdělávání a výchovy byl celkově hodnocen jako velmi dobrý.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené ve Zřizovací listině Základní školy Kladno, Vašatova 1438 ze dne 24. listopadu 1994 (čj. 306) a Změně zřizovací listiny (Dodatek č. 1) ze dne 4. ledna 1999 (čj. 3/99/STA) - oba dokumenty vydalo Město Kladno - jsou shodné s Rozhodnutím Školského úřadu Kladno o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 9. července 1999 (čj. 263/99-00).

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí Školského úřadu Kladno o zařazení Základní školy Kladno, Vašatova 1438, do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 9. července 1999 (čj. 263/99-00)
2. Zřizovací listina Základní školy Kladno, Vašatova 1438, vydaná Městem Kladno dne 24. listopadu 1994 (čj. 306)
3. Změna zřizovací listiny (Dodatek č. 1) ze dne 4. ledna 1999 (čj. 3/99/STA)
4. Učební plán Základní školy Kladno, Vašatova 1438, s platností od 1. září 2003 bez čj.
5. Personální dokumentace učitelek školy (pouze sledovaných předmětů)
6. Výkaz Škol (MŠMT) V 3-01 o základní škole
7. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2002 - 2003 ze dne 29. srpna 2003 bez uvedení čj.
8. Řád školy s platností od 1. září 2003 bez uvedení čj.
9. Organizační řád platný od 31. srpna 2003 bez uvedení čj.
10. Provozní řád školy, platný od 1. září 2003 bez uvedení čj.
11. Roční plán 2003/2004 bez uvedení čj.
12. Plán kontrolní a hospitační činnosti pro školní rok 2003/2004 bez uvedení čj.

13. Kompetence ředitelky školy (1. září 2003, bez čj.)
14. Kompetence zástupkyně ředitelky školy (1. září 2003, bez čj.)
15. Kritéria pro osobní příplatky a odměny 2002/2003 (bez data a čj.)
16. Zápisy z jednání pedagogické rady za školní rok 2002/2003 a 2003/2004
17. Podkladová inspekční dokumentace
18. Dotazník pro ředitele před inspekcí
19. Rozvrhy hodin tříd a učitelů ve školním roce 2003/2004
20. Třídní knihy všech tříd ze školního roku 2002/2003 a 2003/2004
21. Třídní výkazy
22. Katalogové listy žáků prvního stupně
23. Zápisy z jednání předmětové komise humanitních předmětů
24. Zápisy z jednání metodického sdružení
25. Výsledky testů KALIBRO ve školním roce 2002/2003
26. Sešity žáků, žákovské knížky a notýsky
27. Seznam žáků se specifickými poruchami učení (školní rok 2003/2004)
28. Dokumentace integrovaných zdravotně postižených žáků
29. Individuální výchovně-vzdělávací plány integrovaných žáků
30. Plán výchovné poradkyně pro školní rok 2003/2004
31. Minimální preventivní program pro školní rok 2003/2004
32. Písemné práce z matematiky (druhý až pátý ročník) z let 2002/2003 a 2003/2004
33. Časově-tematické plány vyučujících ve sledovaných předmětech na prvním stupni

ZÁVĚR

Pedagogický sbor je stabilizován. Pozitivem je vysoké procento kvalifikovaných učitelů, pouze dvě z celkových dvaceti nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Věkové pedagogického sboru není optimální, zcela chybí muži. Organizace provozu školy a její řízení je účelné a funkční. Personální zajištění výuky má velmi dobrou úroveň.

Prostředí školy zaznamenalo v posledních letech výrazné zlepšení především díky rekonstrukci, výstavbě sportovní haly a postupnému vybavování nábytkem a pomůckami. Zdvojnásobení počtu žáků v posledních deseti letech a zájem o školu mezi veřejností pracovníky školy těší, na druhé straně způsobuje prostorové problémy. Chybějí zejména odborné pracovny, školní hřiště a prostory pro činnost školní družiny. Další koncepční záměry vedení školy počítají s modernizací učeben a jejich dalším vybavením, což svědčí o cíleném a plánovitém zkvalitňování materiálního zázemí. I přes nedostatek prostoru jsou materiálně-technické podmínky výuky velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou hodnoceny na základě 35 zhlédnutých hodin u 12 vyučujících - jejich nižší počet byl ovlivněn dopravní situací v důsledku klimatických podmínek. Výuka českého jazyka byla hodnocena jako dobrá, další tři bloky předmětů (matematika a přírodovědné předměty na prvním stupni, předměty s převahou výchovného zaměření na prvním stupni a blok předmětů přírodopis-zeměpis) jako velmi dobré.

V hudební výchově ve druhém ročníku nebyly ve školním roce 2002/2003 dodrženy platné učební osnovy. Průběh a výsledky vzdělávání jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. František Kvasnička	F. Kvasnička v.r.
Členové týmu	PaedDr. Jarmila Rychlá	J. Rychlá v.r.
	Ing. Jaroslav Kindl	J. Kindl v.r.

V Mladé Boleslavi dne 11. února 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 26. 2. 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Hana Volfová	H. Volfová v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, tř. V. Klementa 467, 293 01 Mladá Boleslav. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrá

Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-03-15	c4 1073/04-2161
Statutární město Kladno	2004-03-15	c4 1072/04-2161
Rada školy	Není zřízena.	

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.